

TÜRKİYE HIZLA İŞÇİLEŞİYOR

Aydınlık Gazetesi, 14 Mayıs 2013

Yıldırım Koç

Türkiye hızla işçileşiyor; yaşamını işgücünü satarak kazananların sayısı ve işgücü içindeki oranı artıyor.

Bir işyerinde ücretli olarak çalışanların yan gelirleri de giderek azalıyor; bu insanların giderek artan bir bölümünün tek gelir kaynağı, işgüçlerini satma karşılığında elde ettikleri ücret oluyor.

Bu hızlı işçileşmenin bilinçlere ve sınıf mücadelesine bugün ne ölçüde yansdığı tartışılabilir. İşçi sınıfının büyük bir kesimi, çeşitli nedenlere bağlı olarak, henüz sessizdir. Ancak toplumda yaşanan işçileşme süreci eninde sonunda sınıf mücadelesini geliştirecektir.

Bir ülkede işgücü, gelir getirici bir işte çalışanlarla işsizlerden oluşur.

Gelir getirici bir işte çalışanlar ise dört grupta ele alınmaktadır.

Birinci grup, ücretli veya yevmiyeli olarak çalışanlardır; işçi sınıfıdır.

İkinci grup, işverenlerdir.

Üçüncü grup, kendi hesabına çalışanlardır.

Dördüncü grup, ücretsiz aile çalışanlarıdır.

TÜİK verilerine göre, 2013 yılı Ocak ayında 24,4 milyonluk toplam istihdam içinde yüzde 64,3'lük bölümü ücretli ve yevmiyeliler oluşturuyordu. Bu durumda olanların sayısı 15,7 milyondur. Gerçekte işgücünü satarak yaşamını sürdürmesine karşın istatistiklerde ev kadını, öğrenci veya emekli olarak gözüken çok sayıda insan da eklendiğinde, işçilerin sayısının ve oranının daha da yüksek olduğu söylenebilir.

Tarımda uygulanan politikalarla kırsal kesimde küçük üreticiler hızla tasfiye olmakta, kentlerde işçi sınıfının saflarına katılmaktadır. Özellikle tütün ve şeker pancarı üretimiyle ve hayvancılıkla geçim sağlayabilmek giderek zorlaşmaktadır.

Türkiye'de tütün üreticilerinin sayısı 2003 yılında 334 bin ve 2011 yılında 54 bin idi. Türkiye'de tütün üretimi ortalama 8-10 dönümlük kıraç toprakta yapılır. Tütün üretiminden koparılan bir ailenin bu kadar küçük bir arazide alternatif bir ürünle geçimini sağlayabilmesi olanaklı değildir. Bu nedenle artık tütüncülükle hayatını köyde kazanamayan insanlar, kente göçerek işgüçlerini satmaya çalışır; küçük burjuvalıktan kopar, işçi sınıfının saflarına katılır.

Tarımda kendi hesabına çalışanların sayısı 1991 yılında 3,2 milyondur; 2013 yılında 2,5 milyon oldu. Tarımda ücretsiz aile çalışanlarının sayısı 1991 yılında 5,8 milyondur; 2012 yılında 2,4 milyona indi.

Kentlerde ise tekellerin sermayenin perakende ticarete girmesiyle, esnaf ve sanatkarlar arasındaki tasfiye hızlanarak sürmektedir. Hipermarketler ve market zincirleri, bakkalın, manavın, kasabın, kırtasiyecinin, manifaturacının, vb. yerini almaktadır. Küçük işletmelerin, üreticiden doğrudan büyük miktarlarda alım yapan, müşterilere çeşitli ürünleri profesyonelce birarada sunan ve seçme olanağı tanıyan tekellerle rekabet edebilmesi olanaklı değildir. Veresiye defterinin yerini de çoktan kredi kartı almıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre, 1988 yılı Ekim ayında 7,2 milyon ücretli vardı.

Ücretlilerin sayısı 1998 Ekim'inde 10,0 milyona, 2002 yılında 10,6 milyona çıktı. 2013 Ocak'ında ise 15,7 milyona yükseldi.

Ücretlilerin gelir getirici bir işte çalışanlar içindeki oranı 1988 yılında yüzde 40 iken, 2012 Eylül'ünde yüzde 64 oldu.

Günümüzde Türkiye'de istihdam edilen her 100 kişiden en az 64'ü yaşamını işgücünü satarak kazanan ücretlidir, işçidir, memurdur, sözleşmeli personeldir, geçici personeldir, vb.

İşgücünü satmaktan başka çaresi olmadığı halde işgücünü satamayan işsizler de gerçekte işçi sınıfının parçasıdır. Onlar da dikkate alındığında, Türkiye'nin dörtte üçünün işçi sınıfından oluştuğu söylenebilir.